

COLLECT

— ARTS ANTIQUES AUCTIONS —

Hans Op de Beeck
Nachtreis door het museum

**Het prijskaartje
op TEFAF**
Voor wie is dit betaalbaar?

**Jacques-Emile
Ruhlmann**
Genie van art deco

Maandblad verschijnt niet in januari, juli en augustus - € 8,95 - P608061
NR. 541 / MAART 2025

5 414306 142657 05410

Maarten Van Roy

In deze reeks zoomt COLLECT in op de plek van jonge kunstenaars in de hedendaagse (kunst)wereld. Waarom maken zij zo'n werk, waar komt hun inspiratie vandaan en hoe zien ze de eigen positie in de kunstwereld? Deze maand: Maarten Van Roy (°1985, Bonheiden).

TEKST: ELIEN HAENTJENS

FOTO: GUY KOKKEN

‘Thuiskomen’ noemt hij het: tentoonstellen in Cc Strombeek, tussen zijn atelier in het Amerikaans Theater (gebouwd in 1958 voor de wereldtentoonstelling), café Palto aan de Lakense Sint-Lambertuskerk en volkssterrenwacht Mira. “Ik koester een liefde voor verlaten, afgeleefde plekken, waar desintegratie een zekere rust brengt”, zegt Maarten Van Roy. “Sinds ik een aantal jaar geleden dit atelier kon overnemen, voel ik me in toenemende mate verbonden met de omgeving.” Zoals bij iedere tentoonstelling gaat Van Roy in Studio S van Cc Strombeek in nauwe dialoog met de context. “Ik wil de ruimte op een zachte manier leesbaarder maken. Als je die als een zin zou beschouwen, dan vormen mijn werken de interpunctie”, stelt hij. “Het opbouwen van een tentoonstelling is een cerebrale act van organiseren en het aanbrengen van schaal in de ruimte. Je creëert spanningsbogen tussen de objecten. Hoewel ik mijn werken vroeger vooral in onderling verband zag, en ze dus niet altijd individueel wilde verkopen, streef ik er nu naar dat elke sculptuur als een autonoom werk kan functioneren. Dat belang van tentoonstellen voor mijn praktijk ervaaarde ik tijdens mijn master in het Duitse Münster. Terwijl ik op het Gentse KASK een sterke theoretische en technische basis kreeg, leerde ik daar onder begeleiding van Henk Visch mijn intuïtie volgen.” Net na zijn studies werkte de kunstenaar voor het eerst met brons en sindsdien is het materiaal hem blijven fascineren. “Tegelijk sprak het seriële me minder aan en sta ik weigerachtig ten opzichte van onnodig werk en synthetische materialen, zoals de courante siliconenmal”, vertelt hij. “Vanuit een ‘économie des gestes’ heb ik een techniek ontwikkeld, waarbij ik gegoten wassen platen tijdens de korte tijdspanne van het stollingsproces tot driedimensionale sculpturen modelleer. Dat dwingt me om mijn rationele zelf buitenspel te zetten en me te laten leiden door mijn lichamelijke intuïtie. Hoewel we er weinig bij stilstaan, herbergt die net zoveel kennis als onze hersenen. Een kunstwerk dat te overdacht is, mist doorgaans een diepere kracht. Door voor de afwerking van de reeks ‘Black Hole, Blind Spot, Dead Angle’ (2020-2021) voor koud patineren te kiezen, lieten we ook daar omgevingsfactoren en dus onvoorspelbaarheid mee het werk bepalen.”

ONVOORSPELBAAR

Door zich over te geven aan het materiaal geeft Van Roy het beeldhouwkundige inspraak. Ook in zijn nieuwste reeks 'Us Open' (2024-2025), die hij tijdens een residentie bij Fonderia Battaglia in Milaan maakte, liet hij die onvoorspelbaarheid toe. "Ik goot er bronzen 'direct casts' van gebroken en gesampled holgoedfiguren van chocolade. De natuurlijke breuklijnen in de liefdevol vormgegeven figuren brengen nieuw leven, en de grens tussen binnen en buiten vervaagt", legt hij uit. "Dankzij een giettest wisten we dat er zich een substantie in de chocolade bevindt die aanzienlijke 'glitches' in het bronzen afgietsel teweegbrengt. Terwijl de Italiaanse ambachtslui die imperfectie oorspronkelijk niet konden smaken, maakte ik van die onzekerheid net dankbaar gebruik. Dat hield een aanzienlijk risico in, maar resulteerde in een enorme kwaliteitssprong."

Hoewel dat risico als een act van zelfdestructie zou kunnen worden geïnterpreteerd, ziet Van Roy er vooral een enorme generositeit in. "Op deze plekken geeft de textuur van het universum zichzelf prijs", verklaart hij. "De onvoorspelbaarheid uit de chaostheorie heeft niets met vrijblijvendheid te maken. Integendeel, de wanorde is deterministisch. In die zin is het na alle creatieve onstuimigheid nog steeds de beeldhouwer die beslist, of determineert, wat getoond wordt en wat niet."

STOF TOT NADENKEN

Naast die blik op materie op macroschaal, die gelinkt is aan het universum, is Van Roy gefascineerd door de menselijke omgang met materie. Die is verbonden met zijn lief-

Maarten Van Roy, 2023 (*The Grants*), 2023, brons, uniek, 78 x 36 x 27 cm. Privécollectie. © Aveen Gallery en de kunstenaar. Foto: Jeroen Verrecht.

'Ik wil de materie autonomie verlenen'

de voor het alledaagse en vertrouwde, en wat dat zegt over ons leven. "Hoewel ik veel voldoening haal uit het creëren, begreep ik al snel het artistieke potentieel van wat ons omringt. Aan de hand van het vinden en tonen van voorwerpen die tegemoet komen aan mijn sculpturale visie, of deze zelfs overstijgen, verrijkte ik mijn beeldtaal", vertelt de kunstenaar. "Ik manipuleer die objecten zo weinig mogelijk en probeer de intensiteit die ik voelde bij hun ontdekking over te brengen op de toeschouwer. Nietsdoen wordt dan het summum van creatieve arbeid, en er ontstaat een spanning tussen het handgemaakte en de readymade." Ook de vraag naar het auteurschap van de kunstenaar boeit hem, want volgens Van Roy is een materiaal niet louter een passieve, vorm te geven substantie. "Ik wil de materie autonomie verlenen. Artiesten die bereid zijn hun exclusieve auteurschap op het spel te zetten, inspireren me. Dat ze hun kunst de overhand laten nemen, levert vaak ambigue lezingen op. Dat zie ik bijvoorbeeld bij muzikanten en producers als Aphex Twin, Squarepusher of Lana del Rey. Zij hebben een grote rol gespeeld in mijn ontwikkeling. De vanzelfsprekendheid waarmee ze van gedaante veranderen en bestaande klanken op vernieuwende manieren samenvoegen, voelt erg vertrouwd. Ze gaan op een losse manier met identi-

teit om en hebben zo hun unieke positie verworven. Het boek *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures* van Mark Fisher heeft op dat vlak een blijvende indruk nagelaten." Hoewel Van Roys werk nu sterk theoretisch omkaderd is, is dat kader veeleer een gevolg van de praktijk. "Als kind verzamelde ik allerlei spullen, en op mijn zestiende laste ik stukken schroot aan elkaar. Gaandeweg heb ik me verdiept in de materialen en hoe ze je soms toelaten om het allergrootste te observeren", vertelt hij. "Wanneer objecten breken of eroderen, vergroot hun entropie, waardoor ze dichterbij hun evolutionaire lot komen. Dat proces versterkt ook hun zeggingskracht en waarachtigheid. In die kwetsbaarheid worden grotere verbanden zichtbaar. Zo kan je in mijn 'Stellar Blades' (2021-), een reeks waarin ik floatglas gebruik als drager van zijn eigen fysieke karakteristieken, onder meer sterrenniveaus ontwaren. Met mijn oeuvre bied ik de toeschouwer de kans om bewust en fysiek aanwezig te zijn op een welbepaalde plaats. Zo lever ik visuele stof tot nadenken."

BEZOEKEN

Maarten Van Roy: *Us Open*
28-02 t/m 25-05
Cc Strombeek
Grimbergen
www.ccstrombeek.be

Maarten Van Roy, *Untitled (ASB)*, 2021, American footballs, 35 x 29 x 17 cm. Prijs: € 3.200. © de kunstenaar.